

Leren, verbinden en ontwikkelen

Vakland Het Hogeland
Impactjaarverslag

2025

**Voor
elkaar,**

**door
elkaar,**

**met
elkaar.**

Voorwoord

Met dit Impactjaarverslag blikken we terug op een jaar waarin we verder hebben gewerkt aan leren, verbinden en ontwikkelen op Het Hogeland.

In 2025 werkten we aan concrete projecten waarin steeds dezelfde overtuiging centraal staat: de ontwikkeling van mensen en organisaties is de motor voor de ontwikkeling van de regio. Dat deden we langs vier actielijnen: De regio als klaslokaal, Innoverend ondernemen en ondernemend innoveren, Leven en werken in gemeenschap en Inspelen op de actualiteit.

We hopen dat dit verslag een helder beeld geeft van de inzet en resultaten van het afgelopen jaar en danken iedereen die hieraan heeft bijgedragen.

Wil je meer weten, ideeën delen of nader kennismaken? Wees welkom voor een kop koffie in 't Wieshoes.

Veel leesplezier.

Agnes Schaafsma
Voorzitter Gebiedscoöperatie Het Hogeland

Onze organisatie

2021–2023: Aanpak en impact

Vakland Het Hogeland (Vakland) is de naam waaronder wij werken aan leren door te doen met de regio als klaslokaal.

De huidige werkwijze van Vakland is ontstaan in de periode 2021–2023, toen het initiatief onderdeel was van het Nationaal Programma Groningen. Vakland Het Hogeland groeide in deze drie jaar uit tot een krachtig programma voor leren en ontwikkelen in de regio.

De coöperatie als drager

De Gebiedscoöperatie Het Hogeland is de juridische en organisatorische drager van deze aanpak. De coöperatie biedt het samenwerkingskader waarbinnen we elkaar vinden en gezamenlijk verantwoordelijkheid dragen voor de ontwikkeling van mensen, organisaties en de regio.

Na afronding van deze pioniersfase kwam de coöperatie in beeld als juridisch en organisatorisch kader onder de aanpak van Vakland. Sindsdien zetten we onze reis voort als coöperatie in een netwerk van mensen en organisaties uit de vier O's, met de coöperatie als formele drager van de Vakland-formule.

De Vakland-formule

De werkwijze van Vakland is vastgelegd in de Vakland-formule. Deze formule beschrijft de overtuiging en het uitgangspunt van het handelen binnen Vakland:

Vanuit de overtuiging dat het ontwikkelen van de regio verloopt via het ontwikkelen van de mensen en de organisaties die er leven, wonen en werken stimuleert en faciliteert Vakland leren door doen voor iedereen (inwoners van nul tot dood, ondernemers, (dorps)gemeenschappen met de regio als klaslokaal, gedragen door de samenwerking tussen overheid, onderwijs, ondernemers en omgeving in een innovatieve leeromgeving, waarin behalve de deelnemers ook de systemen zelf als lerende organisaties blijven werken aan eigen en gezamenlijke ontwikkeling.

”

**“Vakland is wat we doen,
de coöperatie is hoe we
samenwerken.”**

- Engbert Breuker,
directeur Gebiedscoöperatie Het
Hogeland

Onze impactlogica

In de statuten is vastgelegd dat GCHH zich ten doel stelt:
“het leren en ontwikkelen te stimuleren en te faciliteren voor inwoners, ondernemers en (dorps)gemeenschappen in het werkgebied, om de gebiedswaarde van de regio te versterken en zo in de stoffelijke behoeften van haar leden te voorzien.”

Ook is vastgelegd dat de activiteiten worden georganiseerd langs vier actielijnen: De regio als klaslokaal, Innoverend ondernemen en ondernemend innoveren, Leven en werken in gemeenschap en Inspelen op de actualiteit.

In de preambule is vastgelegd dat:
“Vakland werkt aan de ontwikkeling van de regio door de ontwikkeling van de mensen die er leven, wonen en werken.”

De activiteiten van GCHH dienen uiteindelijk “ter versterking van de Gebiedswaarde”. Resultaten in Gebiedswaarde zijn “uit te drukken in maatschappelijk rendement”. En dit alles draagt een klein steentje bij aan “brede welvaart in Het Hogeland”.

Dit leidt tot de impactlogica hiernaast.

Impact- logica

Leren en ontwikkelen

stimuleren en
faciliteren

Ontwikkeling van mensen

Inwoners, ondernemers
en (dorps)gemeenschappen
ontwikkelen zich langs de vier
actielijnen:

- De regio als klaslokaal
- Innoverend ondernemen &
ondernemend innoveren
- Leven en werken in
gemeenschap
- Inspelen op de
actualiteit

Brede welvaart

in Het Hogeland

Ontwikkeling van de regio

De ontwikkeling van
mensen en organisaties
ontwikkelt de regio

Gebiedswaarde

Versterking van de gebiedswaarde,
uit te drukken in maatschappelijk
rendement

Actielijnen en projecten 2025

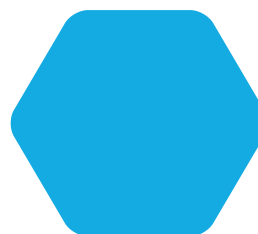
Op basis van de beschikbare projectinformatie maken we in dit verslag zichtbaar welke activiteiten zijn uitgevoerd en wat deze hebben opgeleverd.

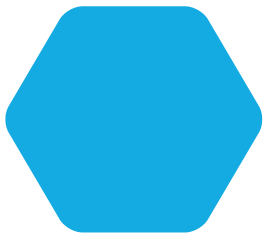
Regiodeal

Gebiedscoöperatie Het Hogeland heeft in 2025 als lid van de maatschappelijke coalitie actief bijgedragen aan de totstandkoming van de regiodeal, waarin het rijk, de gemeente en een brede coalitie van maatschappelijke partners de komende drie jaar werken aan het duurzaam versterken van de brede welvaart op Het Hogeland.

Binnen de regiodeal is Gebiedscoöperatie Het Hogeland trekker van een zestal projecten, te weten Fundamenteal, De Vrijwilligersacademie, Het Servicebureau, Jongeren Actie Faciliteiten, Dorpsversterkers en de Dorpentoer. Deze projecten worden samen met leden van de maatschappelijke coalitie tot ontwikkeling gebracht en vormgegeven binnen de door de maatschappelijke coalitie vastgestelde kaders.

De eerste uitvoeringsfase is in september 2025 van start gegaan. Dat betekent dat de meeste projecten zich nog in de uitvoeringsfase bevinden en dat we samen met de verschillende partners nog lerende zijn als het gaat om het vormgeven van een nieuw samenspel.

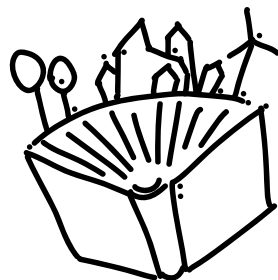

Dit jaar geen SROI

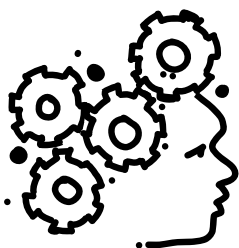
In dit impactverslag is er bewust gekozen om, in tegenstelling tot voorgaande jaren, geen SROI op te nemen. Daar waar een SROI steeds meer een theoretische oefening is geworden – aan welke knoppen kun je draaien om tot een goed rendement te komen – hebben wij ons gericht op verhalen uit de praktijk.

Ondertussen werken we aan een nieuw projectvolgsysteem dat ons niet alleen mogelijkheden biedt resultaten per project beter in kaart te brengen, maar ons tevens in staat stelt eerder bij te sturen als het gaat om de realisatie van onze impactdoelen. Daarbij laten we ons begeleiden door Henk Weggen van de Aletta Jacobs School of Public Health.

Vier actielijnen

**1. De regio als
klaslokaal**

**2. Innoverend
ondernemen &
ondernemend
innoveren**

**3. Leven en
werken in
gemeenschap**

**4. Inspelen op de
actualiteit**

Actielijn 1 – De regio als klaslokaal

De basis voor een vitale regio vormen mensen in ontwikkeling: mensen die van en met elkaar leren en zo zelf verder komen en samen de regio ontwikkelen. Hieraan werkt Vakland door een leven lang ontwikkelen te faciliteren en stimuleren met de regio als klaslokaal in 'leren door te doen', uitgaande van de leervraag en de intrinsieke motivatie van de inwoners, ondernemers en gemeenschappen zelf.

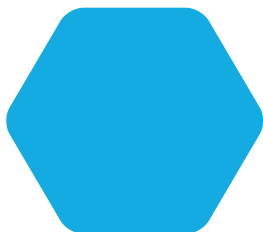
Binnen deze actielijn is in 2025 gewerkt aan projecten waarin een leven lang ontwikkelen met de regio als klaslokaal centraal stond. Belangrijke onderdelen hiervan zijn Tijd voor Toekomst en De Vrijwilligersacademie.

”

“Als je iets niet goed kan dan kan je het wel leren, dat weet ik nu beter. Door het soms op een andere manier te leren bij Tijd voor Toekomst, is het niet meer moeilijk. Zo is school wel leuk.”

- Sofie, leerling

1.1 Tijd voor Toekomst

Tijd voor Toekomst investeert in de jeugd van de provincie Groningen. Het project verrijkt de schooldag van kinderen met uiteenlopende activiteiten van lokale aanbieders. Samen met basisscholen in de tien gemeenten van de provincie Groningen wordt gewerkt aan een gevarieerd en inspirerend dagprogramma.

Binnen dit project draagt Vakland bij vanuit de actielijn De regio als klaslokaal, waarin leren door doen en leren van en met elkaar centraal staat.

Rol van Vakland

Vanuit Vakland zijn Roos Wagter en Rita Tjoelker betrokken als coalitieondersteuners. Zij vervullen de rol van facilitator en verbinder, met als doel een efficiënte en kwalitatief goede dagprogrammering te realiseren.

Ze versterken de samenwerking tussen de deelnemende basisscholen en de lokale en regionale aanbieders. Zo bouwen ze aan een netwerk waarin scholen, aanbieders en gemeenschappen elkaar weten te vinden.

Beschrijving van de activiteiten

In de zomer van 2025 eindigde de provinciale pilot, waaraan zes basisscholen deelnamen. Inmiddels is het besluit genomen om Tijd voor Toekomst voort te zetten onder Nij Begun en gaandeweg uit te breiden tot alle basisscholen in de regio. Omdat de organisatie hiervan niet op tijd rond was, werd het schooljaar 2025-2026 aangemerkt als tussenjaar, waarin de pilotscholen verder konden op de ingeslagen weg en een zevende basisschool alvast aan kon sluiten. De scholen gingen zelf actief op zoek naar aanbieders en konden bij vragen terecht bij de coalitieondersteuners. Inmiddels draaien deze scholen het programma actief en werken zij samen met lokale aanbieders.

De scholen worden gestimuleerd om verschillende disciplines aan te bieden. Voorbeelden hiervan zijn gastlessen van lokale vakmensen, activiteiten in de natuur en lessen op bijzondere locaties in de regio.

Er is daarnaast een sterke samenwerking ontstaan met het programma 'Niet stapelen maar vervangen' van de vereniging Kansrijke Groningers. De kern van dit programma is dat leerlingenactiviteiten van externe partners niet een extra aanbod bovenop de lessen zijn, maar onderdeel worden van het reguliere lesprogramma op de basisschool.

Samenwerking

Vanuit Vakland organiseren de coalitieondersteuners binnen Tijd voor Toekomst regelmatig bijeenkomsten om scholen, aanbieders en partners met elkaar te verbinden. Door deze samenwerking ontstaat een netwerk waarin kennis, ervaring en initiatieven worden gedeeld en verder ontwikkeld.

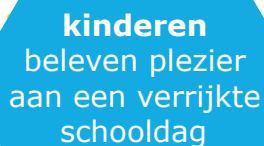
”

“Graag deel ik mijn enthousiasme over de kooklessen met de kinderen. Het is geweldig om te zien hoe enthousiast de kinderen zijn; mijn lessen zitten altijd vol. Het verrijkt hun dag en mijn hart, zeker wanneer ik hoor dat ze met hun receptenboekje thuis een heel diner koken voor hun familie.”

- Kendall,
aanbieder Tijd voor Toekomst

Resultaten en effecten

Het project heeft in 2025 ongeveer 830 kinderen in de gemeente Het Hogeland bereikt. Ongeveer 70 aanbieders zijn via het netwerk betrokken geraakt bij de activiteiten. De resultaten zijn zichtbaar op verschillende niveaus:

kinderen
beleven plezier
aan een verrijkte
schooldag

scholen
worden
geïnspireerd
door nieuwe
vormen van
leren

**lokale
aanbieders**
krijgen de
mogelijkheid om in
contact te komen met
scholen waar de
vraag ligt

de
verbinding
tussen school en
gemeenschap
wordt versterkt

Door mensen uit de eigen omgeving te betrekken bij het onderwijs wordt leren onderdeel van de regio zelf. Daarmee draagt het project bij aan de ontwikkeling van mensen en aan de ontwikkeling van de regio.

Financiering: Nationaal Programma Groningen via de gemeente Het Hogeland.

Toekomst

Het doel is om te komen tot een overzichtelijk netwerk van aanbieders waar alle scholen gebruik van kunnen maken. Vanaf 2026 is er wekelijks een ontmoetingsmoment met de coalitieondersteuners in de bibliotheek van Winsum, waarbij zij aansluiten bij het informatieplein. Hier kunnen aanbieders en scholen elkaar ontmoeten en nieuwe activiteiten ontwikkelen.

Daarnaast blijft het project groeien. In het sociale programma van Nij Begun wordt het doel gesteld om binnen zeven jaar te komen tot uitbreiding naar alle scholen in de provincie Groningen en Noord-Drenthe.

1.2 De Vrijwilligersacademie

De Vrijwilligersacademie is een Regio Deal-project dat Vakland Het Hogeland vormgeeft samen met Mensenwerk Het Hogeland en Centrum Vrijwilligerswerk Het Hogeland. De Vrijwilligersacademie is in november 2025 van start gegaan.

Met de Vrijwilligersacademie wordt invulling gegeven aan de gezamenlijke ambitie om vrijwilligers en betrokken inwoners te versterken door middel van toegankelijke en relevante scholing. De Vrijwilligersacademie biedt tegelijkertijd een alternatieve vorm van waardering voor vrijwilligers en draagt bij aan duurzaam, effectief en toekomstbestendig vrijwilligerswerk in de gemeente.

Cursusaanbod 2025

In het najaar van 2025 zijn twee cursussen georganiseerd.

The Melting Body – door Anne May de Lijser

Een workshopreeks gericht op het diep ontspannen van het lichaam, het uitzetten van het hoofd, het verruimen van bewustzijn en het prikkelen van de fantasie. 'Je leert loslaten, vertragen en verzachten en ontdekt een nieuwe, helende vorm van beweging.' Verspreid over zes bijeenkomsten namen in totaal 101 deelnemers deel.

Fondsenwerving – door Arienne Groenewoud

Een driedelige cursus gericht op het leren hoe succesvol fondsen te werven voor een vereniging of stichting. Hierbij werd onder andere geleerd hoe fondsenwerving werkt en welke mogelijkheden er zijn, hoe ideeën omgezet kunnen worden in een helder plan met begroting en waar geschikte fondsen gevonden kunnen worden. In totaal namen 24 deelnemers deel als vaste groep gedurende drie avonden.

De cursus behandelde onder andere het opstellen van een projectplan, een begroting en een fondsaanvraag. De meerderheid van de deelnemers gaf aan de cursus praktisch toepasbaar te vinden, deze aan te bevelen aan anderen en interesse te hebben in vervolgactiviteiten.

Impact en betekenis

De impact in 2025 is voornamelijk zichtbaar op individueel niveau. Hiermee draagt de Vrijwilligersacademie bij aan het versterken van bestaande vrijwilligers én aan het verlagen van de drempel voor inwoners die (nog) niet actief zijn als vrijwilliger. Met de cursussen is een stevige basis gelegd voor verdere ontwikkeling van het aanbod en verbreding van de maatschappelijke impact.

Communicatie

De Vrijwilligersacademie is onder de aandacht gebracht via (dorps)kranten zoals De Ommelander en Wiekslag, sociale media (Instagram, Facebook en LinkedIn) en de websites van de samenwerkende partners. Hier is gebruikgemaakt van advertenties, interviews, persberichten en socialemediaposts.

Voortzetting

In 2026 wordt het aanbod verder ontwikkeld op basis van evaluaties, een inventarisatie van wat er nodig is in het vrijwilligerswerkveld en maatschappelijke behoeften. Organisaties en inwoners worden hierbij actief uitgenodigd om ideeën voor workshops aan te dragen. Ook krijgen organisaties de mogelijkheid om zelf aanbod aan te bieden via de (aankomende) nieuwe website.

Financiering: Provincie Groningen en Regio Deal Het Hogeland.

Tijd voor Toekomst in cijfers

7 basisscholen
± 830 leerlingen bereikt
± 70 aanbieders betrokken

De Vrijwilligersacademie in cijfers

125 deelnemers in **2025**
101 deelnemers The Melting Body
24 deelnemers Fondsenwerving
gemiddelde waardering inhoud: **4/5**
gemiddelde aansluiting bij verwachtingen: **4/5**

A stylized teal line art illustration at the bottom of the page. It depicts a group of people in various poses, some standing and some sitting, with their arms raised. Above them is a large, stylized sun with many rays. The entire illustration is rendered in a light teal color against the green background.

Actielijn 2 – Innoverend ondernemen en ondernemend innoveren

De ondernemers (veelal mkb) vormen het kloppend hart van de bedrijvigheid in de regio. Vakland faciliteert ondernemers met raad en daad bij ontwikkeling en innovatie, stimuleert om vragen in te dienen voor de Onderzoekswerkplaats, helpt het vakmanschap en de kennis van medewerkers te verhogen, boort verborgen arbeidspotentieel in de regio aan en biedt ondersteuning bij fondsenwerving voor innovatie.

Binnen deze actielijn is in 2025 gewerkt aan projecten waarin ondernemerschap, innovatie en kennisontwikkeling in de regio centraal stonden. Een belangrijk onderdeel hiervan is de Onderzoekswerkplaats.

2.1 Onderzoekswerkplaats

In 2025 hebben we in de Onderzoekswerkplaats met 93 studenten gewerkt aan 25 vraagstukken van inwoners, ondernemers, semipublieke initiatieven, onderwijsinstellingen en overheden in Het Hogeland.

De Onderzoekswerkplaats biedt een platform voor onderzoek op verschillende niveaus, van basis- en voortgezet onderwijs tot en met hogleraren. We richten ons op vraagstukken uit de regio Het Hogeland en hebben daarbij drie belangrijke doelen:

Betekenisvolle leeromgevingen creëren...

...voor leerlingen en studenten van primair onderwijs, voortgezet onderwijs, mbo, hbo, wo en daaromheen.

Inhoudelijk hoogwaardig onderzoek doen...

...naar thema's die spelen in de regio, met als achterliggend doel innovaties te bevorderen en relevante vraagstukken te beantwoorden.

Jonge mensen in contact brengen met Het Hogeland...

...en de professionele uitdagingen die dit gebied te bieden heeft, met als uiteindelijk doel dat ze na hun studie in het gebied komen wonen en werken.

Veel van de vraagstukken in 2025 hadden te maken met thema's die relevant zijn met het oog op grotere ontwikkelingen of transities:

- **Leefomgeving**

waaronder wonen, cultuur, biodiversiteit, klimaat en natuur

- **Samenleving**

waaronder dorpsinitiatieven, participatie en democratie

- **Van zorg naar (positieve) gezondheid**

dubbele vergrijzing, arbeidsmarkttekorten, leefstijl en preventie, mentale gezondheid, mantelzorg

- **Energie**

hernieuwbare energiebronnen, nieuwe businessmodellen, isolatie

- **Nieuwe economie**

waaronder circulaire economie, mkb-vraagstukken, regeneratieve landbouw

- **Innovatieve technologie**

data-ondersteunend werken, digitale vaardigheden, kunstmatige intelligentie en robotisering

De groepen in schooljaar 2025-2026 bestaan uit hbo-studenten van de richtingen Rechten, Sociaal Juridische Dienstverlening, Finance en Control, Accountancy en Toegepaste Psychologie van de Hanze. Wanneer het vraagstuk daarom vraagt, trekken we ook andere netwerken of ecosystemen aan, zoals de European Digital Innovation Hub (EDIH), de AI-Hub Noord-Nederland en het Digital Health Ecosysteem Noord-Nederland (DHENN).

In 2025 zijn we gestart met het leggen van verbindingen met enkele faculteiten van de Rijksuniversiteit Groningen. De relaties met mbo-instellingen versterken we verder; dat geldt ook voor het voortgezet onderwijs.

Met ondernemers in gesprek tijdens de Promotiedagen

Ook in 2025 was de Onderzoekswerkplaats aanwezig met een stand op het Het Hogeland-plein tijdens de Promotiedagen in MartiniPlaza Groningen. Het thema was dit jaar: Toekomstmakers – Innovatie in Noord-Nederland.

De studenten van de Hanze hebben dit samen met de stafmedewerkers van Vakland Het Hogeland voorbereid. Tijdens de Promotiedagen hebben de studenten actief ondernemers opgezocht en met hen gesproken over de kansen en mogelijkheden die de Onderzoekswerkplaats biedt. Deelname heeft een aantal nieuwe contacten en vraagstukken uit de regio met zich meegebracht. Hier gaan we in 2026 mee verder.

Toekomst

Op korte termijn:

- Studenten leren van elkaar en van hun projecten.
- Opdrachtgevers kunnen verder met de resultaten van de onderzoeken.
- De perspectieven van jongeren worden ingezet op vraagstukken in Het Hogeland.

Op lange termijn:

- Het netwerk van opdrachtgevers uitbreiden en verbinden aan andere initiatieven in Het Hogeland.
- De doorgaande onderwijslijn verder integreren in de Onderzoekswerkplaats.
- Verbreden naar andere onderwijssectoren en meer multidisciplinair werken.
- Toewerken naar een reguliere stroom van opdrachten, zodat studenten verder kunnen waar anderen voor hen stopten.

Financiering: Provincie Groningen en Regio Deal Het Hogeland.

De Onderzoekswerkplaats in cijfers

25 vraagstukken van inwoners, ondernemers, stichtingen en semipublieke initiatieven

93 studenten uit verschillende hbo-studierichtingen

5 opdrachten met verbinding met de grote transitie

35 opdrachten op de opdrachtenlijst **2025/2026**

28 OWP-donderdagdagen in het Wieshoes in Warffum

1 kick-offmeeting met ronde door Warffum

1 matchingscarroussel van studenten en opdrachtgevers

2 Onderzoekswerkplaats-uitjes

1 Impactevent

13 eindpresentaties op het Impactevent

54 keer feedback van studenten

4 keer feedback van docenten

Actielijn 3 – Leven en werken in gemeenschap

Opvallend is de zelfredzaamheid van veel dorpen op Het Hogeland en de bereidheid van mensen om zich in allerlei soorten verbanden in te zetten voor het gedijen van de (lokale) gemeenschap. Vakland ondersteunt deze inwonersinitiatieven en brengt de dragers hiervan onderling in contact, zodat ze elkaar kunnen ondersteunen en samen verder komen.

Binnen deze actielijn is in 2025 gewerkt aan projecten waarin het versterken van gemeenschappen en inwonersinitiatieven centraal stond. In dit hoofdstuk lichten we hiervoor de projecten Mijn dorp, mijn toekomst en Dörpsverstaarkers (Dorpsversterkers) toe.

3.1 Mijn dorp, mijn toekomst

De Dorpentoer is een Regio Deal-project dat Vakland Het Hogeland uitvoert in opdracht van en samen met de bij de Regio Deal betrokken partners. In 2025 trok de Dorpentoer Mijn dorp, mijn toekomst langs twaalf dorpen in de gemeente Het Hogeland. Tijdens laagdrempelige en gratis dorpsavonden kwamen in totaal ongeveer 840 inwoners samen om te praten over gezondheid, welzijn, leren, ontwikkelen en de toekomst van hun dorp.

Met behulp van theatervoorstellingen, een dorpenbingo, interviews met bewoners, persoonlijke verhalen en gezamenlijke maaltijden ontstonden ontmoetingen die raakten én in beweging zetten. Veel bezoekers gaven aan zich gehoord te voelen en nieuwe ideeën op te doen om zelf actief te worden in hun dorp.

De Dorpentoer laat zien dat verandering begint bij ontmoeting. Door cultuur, verhalen, gesprek en leren te verbinden ontstond energie die in meerdere dorpen leidde tot concrete vervolgstappen.

Door de korte voorbereidingstijd was de samenwerking met andere maatschappelijke partners nog niet optimaal. De ambitie is de tour de komende jaren uit te laten groeien tot een rondreizend evenement dat lokale initiatieven verbindt met initiatieven van de bij de Regio Deal betrokken maatschappelijke partners.

”

“Verandering begint bij ontmoeting.”

- Mijn dorp, mijn toekomst

Impact

De impact van de Dorpentoer was zichtbaar op drie niveaus: inwoners, dorpen en het netwerk rond Vakland en de Maatschappelijke Coalitie.

Impact op inwoners

- Inwoners voelden zich gezien en gehoord in hun eigen dorp
- Bewoners kregen nieuwe inzichten over gezondheid, voeding, leefstijl en ontwikkelmogelijkheden
- Vergroting van bewustzijn over leren, cursussen en projecten
- Nieuwe motivatie om zelf initiatief te nemen
- Mogelijkheid om ideeën en verzoeken direct te delen met Vakland en partners

Impact op dorpen

- In Kloosterburen werden ideeën uit de dorpenbingo gebruikt voor dorpsontwikkeling
- In één dorp werd het thema moestuin verder opgepakt in samenwerking met de Onderzoekswerkplaats
- In Den Andel ontstond een vervolgininitiatief rond gezonde voeding
- In Usquert kwamen voorstelling, gesprek en aanbod samen in nieuwe activiteiten
- In Warfhuizen ontstond behoefte aan meer samenwerking met omliggende dorpen
- In meerdere dorpen werd gewerkt aan nieuwe vormen van ontmoeting en samenwerking

Impact op Vakland en partners

- Versterking van de rol van Vakland als verbinder tussen dorpen, leren en welzijn
- Meer inzicht in werkzame vormen zoals infotainment, persoonlijke verhalen en ontmoeting
- Groei van samenwerking met maatschappelijke partners
- Intensiever contact met dorpshuizen en dorpsbelangenverenigingen
- Grote belangstelling voor cursussen van de Vrijwilligersacademie na de dorpsavonden

Concrete opbrengsten

- Voorstellingen van Dette Glashouwer over gezondheid en leefstijl, gevolgd door gesprekken met bewoners
- De Hogelandster Toekomstbingo als activerend instrument, inmiddels hergebruikt door andere dorpen
- Persoonlijke verhalen van talentfluisteraars en cursisten als opstap naar deelname aan activiteiten
- Gezamenlijke maaltijden als middel om ontmoeting en gesprek te stimuleren
- Nieuwe doelgroepen bereikt die normaal minder deelnemen aan cultuur of ontwikkeling

Toekomst

De Dorpentoer wordt gezien als een opmaat naar een volgende fase. In 2026 wordt ingezet op verdere verdieping van samenwerking met de Maatschappelijke Coalitie Het Hogeland en het opschalen van de aanpak. Daarbij wordt aangesloten bij de Sociale Agenda en bij verschillende sporen uit de Regio Deal.

De inzet is om terug te keren naar dorpen om initiatieven verder te ondersteunen en om dorpen meer ruimte te geven om zelf een programma samen te stellen.

Ook wordt gewerkt aan:

- een startbijeenkomst met een blik op de toekomst
- een aanbod van voorstellingen en workshops waaruit dorpen kunnen kiezen
- intensivering van samenwerking met dorpsbelangen, dorpshuizen en dorpsinitiatieven
- ondersteuning van dorpsideeën met netwerk, communicatie en waar mogelijk financiering

Financiering: Provincie Groningen.

Recensies

[Bodem-Buik-Brein toert door de regio – Nieuws uit Noord-Groningen](#)

[Caravaan trekt door Het Hogeland: Mijn dorp, mijn toekomst – Nieuws uit Noord-Groningen](#)

3.2 Dörpsverstaarkers

Dorpsversterkers is een Regio Deal-project dat Vakland Het Hogeland uitvoert in opdracht van en in samenwerking met de bij de Regio Deal betrokken partners. In 2025 hebben de dorpsversterkers gewerkt aan het activeren, erkennen en duurzaam inzetten van de kracht die lokaal al aanwezig is. Door mensen te ondersteunen om in hun eigen dorp een actieve, betekenisvolle rol te spelen, wordt geïnvesteerd in leerprocessen, sociale netwerken en de ontwikkeling van een gemeenschap waarin iedereen ertoe doet.

Het project Dörpsverstaarkers ging van start in september 2023 en leidde begin 2024 tot de aanstelling van de eerste dorpsversterkers. Eind 2024 waren er acht dorpsversterkers actief in zes dorpen. In 2025 hebben deze dorpsversterkers het werk verder uitgebouwd en verdiept.

Roodeschool

In Roodeschool versterken we de sociale basis van het dorp. De komst van Oekraïense inwoners is niet alleen praktisch voorbereid, maar vooral sociaal ingebed: er is actief ingezet op ontmoeting en laagdrempelige betrokkenheid. Tegelijk krijgt Veur Mekoar – het dorpsinformatiepunt voor onderlinge hulp – een nieuwe impuls, zodat kleine hulpvragen sneller worden opgepakt en mensen minder snel tussen wal en schip vallen. Met het verkennen van jongerenactiviteiten investeren we bovendien in een generatie die zich verbonden voelt met het dorp.

Baflo

In Baflo bouwen we aan een toekomstbestendige dorpskern. Met het dorpsloket is er één herkenbare plek gekomen voor vragen en initiatieven van inwoners. De mobilisatie rond de Tocht om de Noord liet zien dat het dorp samen in beweging kan komen. De herinrichting van Herestraat, haven en stationsomgeving draagt bij aan een aantrekkelijker en toegankelijker leefomgeving, met het dorpshuis als kloppend hart van ontmoeting.

Wehe-den Hoorn

In Wehe-den Hoorn is zichtbaar geïnvesteerd in verbinding en eigenaarschap. Nieuwe inwoners worden actief welkom geheten, het Kultuurhoes is sterker verankerd in het dorp en initiatieven rond jeugd, cultuur en ontmoeting krijgen nieuwe energie. De inzet rond de speeltuin en jeugdsoos laat zien dat bewoners niet alleen ideeën hebben, maar ook samen verantwoordelijkheid nemen voor de leefomgeving van de volgende generatie.

Warffum

In Warffum is een meerjarige beweging ingezet om verenigingen, vrijwilligers en ontmoetingsplekken duurzaam te verbinden. De aanschuiftafels zorgen voor nieuwe samenwerkingen en kruisbestuiving tussen organisaties. Door jongeren nadrukkelijk te betrekken en dorpen onderling te verbinden, wordt gewerkt aan een vitale gemeenschap die voorbereid is op vergrijzing en toekomstige veranderingen.

Den Andel

In Den Andel bewijst De Holm dagelijks zijn waarde als sociale spil van het dorp. Wekelijks nemen tientallen inwoners deel aan activiteiten en vinden zij ontmoeting, ondersteuning en zingeving. Dankzij de pilot Dorpsversterkers kreeg bestaande inzet erkenning en versterking. Dit resulteerde in betere samenwerking met zorg en gemeente, snellere signalering van hulpvragen en groeiend vertrouwen in structurele dorpskracht.

Hornhuizen

In Hornhuizen is de werkgroep Weerbaarheid ontstaan vanuit een concrete behoefte van bewoners. Dit heeft geleid tot meer bewustzijn, onderlinge gesprekken en gezamenlijke verantwoordelijkheid rondom crisisbestendigheid. Het dorp zet hiermee een belangrijke stap van zorg naar zelforganisatie en veerkracht.

Betekenis van het project

De dorpsversterkers werken vanuit het versterken van wat er al is in de dorpen. Door inwoners te ondersteunen, met elkaar in contact te brengen en ruimte te geven voor initiatief, ontstaat een gemeenschap waarin mensen zich betrokken voelen en verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen leefomgeving.

Toekomst

In 2026 wordt verder gewerkt aan het versterken van de rol van dorpsversterkers in de dorpen en aan het verdiepen van de samenwerking met partners. De inzet blijft gericht op het ondersteunen van bewonersinitiatieven, het versterken van sociale netwerken en het duurzaam ontwikkelen van gemeenschappen in Het Hogeland.

”

“In mijn eentje kom ik niet zomaar het dorp versterken, ik heb anderen hiervoor nodig. Daarbij sluit ik aan bij wat er al is; de hardwerkende vrijwilligers die zichzelf niet eens vrijwilliger noemen, maar gewoon dingen doen voor het dorp omdat ze dit graag doen voor anderen.”

- Dorpsversterker

Het project Dörpsverstaarkers is geborgd in de Regio Deal. Dat betekent dat de dorpsversterkers niet zijn gestopt, maar door kunnen gaan met hun werkzaamheden. Ook kunnen we extra dorpsversterkers aanstellen op het budget van de Regio Deal.

Financiering: FNO Zorg voor Kansen, Provincie Groningen en Regio Deal Het Hogeland.

Mijn dorp, mijn toekomst in cijfers

12 bezochte dorpen

12 bijeenkomsten

gemiddeld ± 70 bezoekers per dorp

± 840 deelnemers in totaal

De Dörpsverstaarkers in cijfers

8 dorpsversterkers actief

6 dorpen betrokken

tientallen activiteiten, bijeenkomsten en initiatieven
ondersteund

structurele samenwerking met dorpsbelangen, dorpshuizen,
zorg en gemeente

Actielijn 4 – Inspelen op de actualiteit

De kracht van Vakland is het brede en diverse netwerk, dat ontstaat waar mensen elkaar vinden op gedeelde verantwoordelijkheid voor het gedijen van de gemeenschap. In dit netwerk zijn de lijnen kort, waardoor we snel en doelgericht kunnen inspelen op zaken die zich voordoen. De opzet is steeds om een vrij speelveld te creëren tussen de bestaande structuren, een (nood)verband te leggen en de kwestie vervolgens in te bedden op een passende plek in de systemen.

Binnen deze actielijn is in 2025 gewerkt aan initiatieven waarin het netwerk van Vakland werd ingezet om snel en doelgericht in te spelen op vragen uit de regio. Het ging daarbij om het ondersteunen van bewonersinitiatieven, het organiseren van ontmoetingen en het verbinden van partners rond actuele thema's.

”

“We gaan dit realiseren.”

- Pumptrack Ulrum

4.1 Aandachtschenkerij

In 2025 bood de Gebiedscoöperatie Het Hogeland ondersteuning aan bewonersinitiatieven in onder meer Wehe-den Hoorn, Ulrum, Bedum, Usquert en Warffum. Steeds stond één vraag centraal: hoe helpen we inwoners om weer in hun kracht te komen en initiatieven wél verder te brengen?

Voorbeelden uit 2025

Herstel van vertrouwen – Speeltuin Wehe-den Hoorn

Na de sloop van de speeltuin was het vertrouwen tussen dorp en gemeente tot een dieptepunt gedaald. Door intensieve bemiddeling en gesprekken met ambtenaren en wethouder is de relatie hersteld. Het dorp werkt nu, met ondersteuning van de dorpsversterker, aan een nieuw plan. Bewoners zijn opnieuw in actie, kijken vooruit en ervaren weer eigenaarschap. De heropening van de speeltuin zal niet alleen een speelplek terugbrengen, maar ook sociale samenhang en zelfvertrouwen versterken.

Van teleurstelling naar perspectief – Pumptrack Ulrum

Een jarenlang onbeantwoord verzoek van jongeren leidde tot frustratie en afhaken. Door gezamenlijke inzet van dorp, coöperatie en gemeente is een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd. Na een positieve uitkomst keerde het enthousiasme terug. Samenwerkingen met lokale verenigingen en externe partners zijn gestart om financiering rond te krijgen. De beweging is zichtbaar: van 'het lukt toch niet' naar 'we gaan dit realiseren'.

Samen cultuur maken – Musical Bedum

Een musicalproject met ruim 70 deelnemers dreigde vast te lopen op financiering. Door ondersteuning bij fondsenwerving en het verkennen van opleidingskansen is het perspectief hersteld. De organisatoren voelen zich gesteund en durven weer vooruit te kijken naar uitvoering in 2026. De verwachte impact is groot: verbinding tussen generaties, inclusiviteit en een breed gedragen cultureel evenement voor het hele dorp.

Van zorg naar actie – Usquert

Bewoners die iets wilden doen aan verpauperde panden zijn ondersteund bij het maken van een plan van aanpak en het aangaan van het gesprek met de gemeente. Hoewel processen soms traag verlopen, is de beweging in het dorp duidelijk: van signaleren naar organiseren. Een concreet neveneffect was het behoud van het dorpscafé, dankzij snelle gezamenlijke actie en inzet van het netwerk.

Positieve gezondheid in beweging – Dansproject

Balletdocent Anne May de Lijser kreeg ondersteuning bij het uitwerken van haar ideeën rond helende dans. Workshops waren volledig uitverkocht en bereikten circa 100 deelnemers. De effecten werkten door: deelnemers ervaren positieve gezondheidseffecten en de initiatiefnemer ontwikkelt nu zelfstandig een vervolgcursus in 2026.

Impact 2025

- herstel van vertrouwen tussen dorpen en overheid
- bewoners opnieuw in actiestand en eigenaarschap
- concrete voortgang in vastgelopen initiatieven
- versterking van sociale cohesie en culturele dynamiek
- vergroting van bewustwording rond maatschappelijke thema's

Financiering: Provincie Groningen, gemeente Het Hogeland en ledenbijdragen.

4.2 Vakland Café

Vakland Café is een platform om in te spelen op actuele thema's in de regio. In 2025 organiseerden we zeven bijeenkomsten rond onderwerpen die spelen in de Hogelandster samenleving.

Bij elk café bracht een samenwerkingspartner een vraagstuk in. De bijeenkomsten waren zowel fysiek als online te volgen, werden opgenomen en digitaal beschikbaar gesteld. Elke bijeenkomst werd ondersteund door een muzikale bijdrage, waarvoor structureel budget wordt gereserveerd. Daarmee vormt het Vakland Café ook een podium voor de lokale culturele sector.

De bijeenkomsten trekken doorgaans 20 tot 80 deelnemers, een diverse mix van inwoners, ondernemers, beleidsmakers en professionals. Deze diversiteit wordt benut om samen nieuwe ideeën te ontwikkelen en oplossingen te verkennen. Zo blijft het Vakland Café een toegankelijk platform dat flexibel inspelt op de actualiteit en waar mensen samenkomen om van elkaar te leren.

Onderwerpen in 2025

- Op weg naar een nieuw pronkjewail op het Hogeland: Landgoed Schelligheheert
- Groningen werkt circulair
- Actieve jongerenparticipatie op het Hogeland
- Bijscholen, omscholen en blijven scholen
- Impact ondernemen
- Hogelandster media
- Verbind de zorg

Impact

- Leer en ontwikkel plannen voor Schelligheheert
- 'Vermakelijk' als project gestart, eerste festival in 2026
- Actieve deelname van Vakland in Pak je Toekomst
- Samenwerking omroep Het Hogeland/Eemsdelta in nieuw voorziening
- Koppelingen fomele en informele zorg, o.a dorpsversterkers

financiering: Provincie Groningen

Vakland Café in cijfers

7 bijeenkomsten
50 tot 80 deelnemers per bijeenkomst

Verbreiding en samenwerking in de regio

De projecten binnen de vier actielijnen sluiten aan bij de strategische accenten van Vakland, waarin wordt ingezet op verbreiding, verdieping en het benutten van koppelkansen.

Zoals eerder gememoreerd wordt er sinds de start van de Regio Deal Het Hogeland in september 2025 binnen de Maatschappelijke Coalitie Het Hogeland intensiever samengewerkt met partners aan projecten die bijdragen aan krachtige kernen, leren en ontwikkelen en het versterken van gemeenschappen.

Binnen dit geheel is onderscheid te maken tussen:

- verdieping van bestaande samenwerking (onder andere via de Regio Deal)
- verbreiding van de Vakland-formule naar andere regio's
- participaties in initiatieven
- overige aangejaagde zaken en verkenningen

In dit hoofdstuk lichten we een aantal van deze projecten en ontwikkelingen toe.

5.1 Jongeren Actie Faciliteiten (JAF)

Een plek voor jongeren, door jongeren

Jongeren Actie Faciliteiten (JAF) is een Regio Deal-project dat Vakland Het Hogeland uitvoert in opdracht van en in samenwerking met de bij de Regio Deal betrokken partners. Het doel van het project is om activiteiten en plekken te creëren waar jongeren tussen 12 en 25 jaar zichzelf en elkaar kunnen leren kennen en ontwikkelen in de breedste zin van het woord. Een laagdrempelig fonds staat klaar om kleinschalige initiatieven voor, maar vooral ook van jongeren, te ondersteunen.

Verkenning en voorbereiding

Samen met partners Gemeente, Barkema & De Haan en Mensenwerk Het Hogeland is begonnen met het verkennen van mogelijke vormen en locaties. Later sloten ook de gemeente Het Hogeland en Het Hogeland College aan bij de gesprekken. Het plan voor een pilot in Uithuizen werd ingehaald door de realiteit: de gemeente bleek ook bezig met het ontwikkelen van plannen in Uithuizen. Onderzocht wordt nog of en hoe hierbij kan worden aangesloten.

Ondertussen zijn gesprekken gevoerd met professionals en jongeren zelf om te achterhalen waar jongeren behoefte aan hebben. Daarbij is gekeken hoe bestaande initiatieven zichtbaar gemaakt kunnen worden en hoe nieuwe initiatieven kunnen worden gestimuleerd. Ook is onderzocht via welke kanalen jongeren het beste bereikt kunnen worden. Deze verkenning heeft nog niet tot concrete resultaten geleid, maar wel waardevolle inzichten opgeleverd.

Samenwerking

Binnen het project wordt samengewerkt met verschillende partners, waaronder Mensenwerk Het Hogeland (welzijn), Barkema & De Haan (jeugdhulpverlening), Het Hogeland College, de gemeente Het Hogeland, dorpen en andere partijen die met jongeren werken.

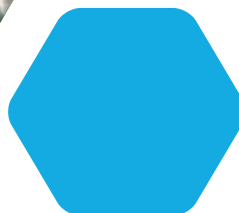

Stand van zaken in 2025

Iedereen met wie wordt gesproken is enthousiast over het idee. In de praktijk blijkt het realiseren van een concrete locatie of voorziening meer tijd te vragen dan vooraf werd verwacht. Ook het ophalen van ideeën en het vinden van jongeren die willen meedenken kost tijd.

Het project laat zien dat dergelijke plekken en faciliteiten op Het Hogeland momenteel nauwelijks aanwezig zijn, terwijl de behoefte er wel is. De laagdrempelige opzet, met een fonds dat snel kan ondersteunen en professionals die direct kunnen begeleiden, biedt kansen om initiatieven van jongeren zelf mogelijk te maken.

Aan de hand van bijeenkomsten in januari 2026 wordt bepaald hoe het project verder wordt vormgegeven en op welke manier een pilot kan worden gestart.

5.2 Servicebureau Burgerinitiatieven

Het servicebureau is een Regio Deal-project dat Vakland Het Hogeland uitvoert in opdracht van en in samenwerking met de bij de Regio Deal betrokken partners. Naar aanleiding van uiteenlopende ervaringen en actuele vragen van bewonersinitiatieven in Het Hogeland heeft de Gebiedscoöperatie Het Hogeland in 2025 het initiatief genomen voor een onderzoek. De centrale vraag was of een servicebureau voor bewonersinitiatieven nuttig en noodzakelijk is. Als eerste stap is een draagvlak- en haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd om te bepalen of er voldoende behoefte en draagkracht bestaat voor deze vorm van ondersteuning.

Onderzoek en bevindingen

Het onderzoek toont aan dat ondersteuning van bewonersinitiatieven in Het Hogeland zowel nuttig als noodzakelijk is. Nuttig, omdat veel van Hogelanders wordt verwacht bij het oplossen van lokale vraagstukken. Noodzakelijk, omdat het ontwikkelen van duurzame en rendabele voorzieningen in het noorden weerbarstig is. Er is sprake van achterstand op verschillende terreinen, en van alle betrokkenen – bewoners, bedrijven, instellingen en overheid – wordt gevraagd om nieuwe wegen te zoeken. Die antwoorden worden niet gevonden door te blijven doen wat we altijd al deden. Van iedereen wordt gevraagd open te staan voor vernieuwing.

Rol van het servicebureau

Het servicebureau ziet het als zijn opgave om de kracht van de gemeenschap te verbinden met vernieuwende inzichten en innovatieve oplossingen. Ook wil het bureau een intermediaire rol spelen tussen overheid, burgerinitiatief en institutionele partijen om de gewenste nieuwe manier van samenwerken te helpen realiseren. Van alle betrokken partijen wordt verwacht niet het eigenbelang voorop te stellen, maar gezamenlijk op te trekken om een toekomstbestendige regio te ontwikkelen.

Vervolg

In het eerste halfjaar van 2026 zal in een pilot duidelijk moeten worden:

- of de conclusies ook in de praktijk stand houden
- wat de aard en omvang van de dienstverlening precies zal zijn
- welke concrete vormen van dienstverlening doelmatig kunnen worden georganiseerd
- en wat dit betekent voor de bemensing en de juridische entiteit

5.3 Fundamenteel

Fundamenteel is een project dat Vakland Het Hogeland uitvoert in opdracht van en in samenwerking met de bij de Regio Deal betrokken partners.

Binnen de gemeente lopen verschillende initiatieven die zich richten op het verbeteren van taalvaardigheid en basisvaardigheden, vaak voor specifieke doelgroepen. Met het project Fundamenteel worden deze initiatieven gebundeld, met elkaar verbonden en waar nodig versterkt om te komen tot een meer samenhangende en structurele aanpak.

Mondelinge en schriftelijke taalvaardigheid vormen de basis voor volwaardige deelname aan de samenleving. Uit CBS-cijfers blijkt dat 25% van de inwoners van Het Hogeland beperkte basisvaardigheden heeft.

Stakeholdersonderzoek

Vanaf oktober 2025 is Vakland samen met maatschappelijke partners gestart met de eerste projectfase. Door in gesprek te gaan met betrokken organisaties op Het Hogeland wordt in kaart gebracht welke initiatieven er zijn, welke doelgroepen wel en niet worden bereikt en hoe de onderlinge samenwerking verloopt. Daarnaast wordt gekeken naar succesvolle aanpakken in andere gemeenten om hiervan te leren en deze waar mogelijk toe te passen in Het Hogeland.

Uitvraag onder de doelgroep

Samen met betrokken partners worden gesprekken gevoerd met mensen die werken aan hun laaggeletterdheid, maar ook met mensen die dit zouden willen, maar er tot nu toe van hebben afgezien. Hun ervaringen en verhalen bieden waardevolle inzichten in wat nodig is om deelname te vergroten en ondersteuning beter aan te laten sluiten. Daarbij wordt ook gekeken hoe de kennis van ervaringsdeskundigen beter kan worden ingezet in de verdere ontwikkeling van de aanpak.

Vervolg

In het voorjaar van 2026 worden samen met alle betrokken partijen de eerste resultaten van de inventarisatie uitgewerkt. Daarbij worden zogenoemde quick wins benoemd: verbeteringen die zonder grote financiële inspanning direct kunnen worden gerealiseerd. Daarnaast worden kansen voor de langere termijn in kaart gebracht. Op basis daarvan wordt gezamenlijk bepaald met welke opgaven en kansen in de volgende fase van het project verder wordt gewerkt.

5.4 Overige initiatieven en aangejaagde zaken

Proef Lokaal Bakkerij Rutger

Naast succesverhalen kent Vakland ook minder geslaagde momenten, situaties waarvan we hadden gehoopt dat ze anders waren verlopen. Zo sloot in 2025 de bakker in Baflo omdat het bestuur de continuïteit niet zeker kon stellen. Het constant incidenteel zoeken naar fondsen om de exploitatie rond te krijgen bleek niet langer haalbaar. De maatschappelijke meerwaarde in euro's omzetten, ofwel het realiseren van een gezond bestaansmodel, is een veel breder probleem in ons gebied.

Vakland ook in andere gebieden

In 2025 heeft Vakland actief ingezet op het verbreden van de Vakland-formule naar nieuwe regio's. Concreet zijn stappen gezet in de gemeenten Groningen, Westerkwartier en Zuidoost-Groningen. In Eemsdelta was Vakland al actief: mede dankzij een gemeentelijke subsidie zijn daar verschillende projecten aangejaagd en opgestart.

Overkoepelend beeld 2025

In 2025 is binnen de vier actielijnen gewerkt aan een groot aantal projecten waarin leren, ontwikkelen, verbinden en samenwerken centraal stonden. De projecten verschilden in omvang en fase: sommige liepen al meerdere jaren, andere zijn in 2025 gestart of voorbereid.

Wat de projecten met elkaar gemeen hebben, is dat ze bijdragen aan de ontwikkeling van mensen, organisaties en gemeenschappen in Het Hogeland. In veel gevallen gebeurde dit in samenwerking met partners uit overheid, onderwijs, ondernemers en omgeving, waarbij het netwerk van Vakland een verbindende rol speelde.

In 2025 werd ook duidelijk dat de werkwijze van Vakland steeds vaker wordt toegepast in samenwerking met andere programma's, zoals de Regio Deal Het Hogeland, en dat er toenemende belangstelling is voor de Vakland-aanpak in andere regio's. Tegelijkertijd vraagt de verdere groei van het aantal projecten en samenwerkingen om een steeds duidelijkere organisatie, structuur en werkwijze.

In de Algemene Ledenvergadering van juni 2025 is het besluit tot wijziging van de statuten van GCHH genomen en is er een Huishoudelijk Reglement vastgesteld. Later dat jaar is gestart met de inrichting van een uitvoeringsorganisatie. Hiermee wordt de organisatorische basis onder de Vakland-formule verder verstevigd.

Het jaar 2025 kan daarmee worden gezien als een jaar waarin zowel inhoudelijk als organisatorisch verder is gebouwd aan de basis onder de Vakland-formule.

Naast de projecten is in 2025 verder gebouwd aan het netwerk rond Vakland. Met een vaste kern van circa 30 betrokkenen en een bredere groep van mensen en organisaties die zich verbonden voelen, ontstaat een groeiende gemeenschap rond de Vakland-aanpak.

In werkateliers en andere bijeenkomsten worden ervaringen gedeeld, projecten besproken en nieuwe verbindingen gelegd. Deze manier van werken draagt bij aan kennisdeling, samenwerking en verdere ontwikkeling van het netwerk.

Het bibliotheekafhaalpunt en het E-lab zijn gedurende het hele jaar door onze vrijwilligers gedraaid, met uitzondering van de feestdagen en de schoolvakanties. In de periode van 5 maart tot en met 16 april kwamen iedere woensdagochtend leerlingen van Het Hogeland College samen in 't Wieshoes om hun ondernemersskills en ideeën te ontwikkelen, te pitchen en te testen.

Het netwerk in cijfers

5 nieuwsbrieven
3 algemene ledenvergaderingen
5 bestuursvergaderingen
2 bijeenkomsten Raad van Advies
4 werkateliers
meer dan **25** keer Bieproat
118 leden

(op 1-7-2025 het 100e lid)

Wat we leerden in 2025

In 2025 is opnieuw zichtbaar geworden dat de kracht van Vakland ligt in het werken vanuit vragen uit de regio, in samenwerking met partners uit overheid, onderwijs, ondernemers en omgeving. Deze manier van werken leidt tot initiatieven die aansluiten bij wat er lokaal speelt en die mensen en organisaties met elkaar verbinden.

Tegelijkertijd werd duidelijk dat deze werkwijze vraagt om een stevige organisatorische basis. Door de groei van het aantal projecten en samenwerkingen ontstond behoefte aan meer structuur in de manier waarop projecten worden opgezet, beschreven en gevolgd. Ook bleek dat het belangrijk is om beter zichtbaar te maken wat activiteiten opleveren, zodat duidelijker wordt hoe de inzet bijdraagt aan de ontwikkeling van mensen, gemeenschappen en de regio.

Daarnaast is in 2025 gewerkt aan het verder verduidelijken van rollen en verantwoordelijkheden binnen de samenwerking. Met de wijziging van de statuten, het vaststellen van een huishoudelijk reglement en de voorbereiding van een uitvoeringsorganisatie is een volgende stap gezet in het versterken van de organisatorische basis onder de Vakland-formule.

De ervaringen van dit jaar laten zien dat het combineren van een open netwerkgerichte werkwijze met een duidelijke structuur nodig is om ook in de toekomst effectief te kunnen blijven werken aan de ontwikkeling van Het Hogeland.

Vooruitblik 2026

In 2026 wordt voortgebouwd op de activiteiten en ervaringen uit 2025. Daarbij ligt de nadruk op het verder versterken van de organisatie en het verdiepen van de werkwijze van Vakland.

Een belangrijk aandachtspunt is het verder inrichten van de uitvoeringsorganisatie, zodat duidelijk wordt hoe projecten worden ondersteund en hoe de samenwerking tussen partners wordt georganiseerd. Tegelijk wordt gewerkt aan een meer eenduidige manier van werken, waarin projecten beter worden vastgelegd en resultaten beter zichtbaar worden gemaakt.

Ook wordt verder gewerkt aan het versterken van de samenhang tussen de activiteiten binnen de vier actielijnen. Door projecten meer met elkaar te verbinden en koppelkansen te benutten, kan de bijdrage aan de ontwikkeling van de regio beter tot zijn recht komen.

Daarnaast wordt ingezet op het verder ontwikkelen van de Vakland-formule, zowel binnen Het Hogeland als in samenwerking met andere regio's die belangstelling hebben voor deze werkwijze.

Met deze stappen wordt in 2026 verder gebouwd aan een duurzame basis voor leren, verbinden en ontwikkelen op Het Hogeland, met als doel de gebiedswaarde en brede welvaart in de regio te versterken. Dit doen we samen met de bewoners, het onderwijs, de overheid en de ondernemers. Dit doen we in de Maatschappelijke Coalitie, waar we met de uitvoeringsagenda van de Regio Deal als basis toewerken naar verankering van de belangrijkste sociale opgaven in de Sociale Agenda van Nij Begun.

Colofon

Dit impactjaarverslag hebben we met plezier samen gemaakt met de volgende mensen:

Foto's: Archief Vakland en Alice Boom Fotografie

Impactverhalen: Samenwerkers en partners van Vakland Het Hogeland

Redactie: Danique Postma en Saskia van der Veen

Ontwerp: Roadbear Studios

Copyright: 2026 Gebiedscoöperatie Het Hogeland

Word lid!

